

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005129

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-09-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зражевський Олександр Володимирович

2. Oleksandr V. Zrazhevskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-3717-2387

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 12-10-2026

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17033

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77, 10.77.51

Тема дисертації:

1. Кримінально-правове забезпечення протидії корупції
2. Criminal law enforcement to combat corruption

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних, нормативних і правозастосовних засад кримінально-правового забезпечення протидії корупції в Україні. У роботі системно проаналізовано стан наукової розробленості відповідної проблематики, генезис законодавства про кримінальну відповідальність за корупційні кримінальні правопорушення, їх поняття, ознаки, систему та класифікацію, особливості об'єктивних і суб'єктивних ознак основних складів таких правопорушень, проблеми кримінально-правової кваліфікації. Окрему увагу приділено оцінюванню ефективності кримінально-правових засобів протидії корупції, зарубіжному досвіду та можливостям його адаптації до національної правової системи, а також участі України в міжнародних механізмах протидії корупції. Під час дослідження стану наукової розробленості проблем кримінально-правової протидії корупції систематизовано наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених та запропоновано розподілити їх на дві основні групи. До першої віднесено дослідження кримінально-правового спрямування, присвячені поняттю, ознакам і видам корупційних кримінальних правопорушень, підставам їх криміналізації, проблемам кваліфікації, диференціації кримінальної

відповідальності та застосуванню кримінально-правових засобів протидії. Другу групу становлять праці кримінологічного характеру, в яких розкриваються детермінанти корупційної злочинності, особливості особи корупційного правопорушника, механізми запобігання та протидії корупції, діяльність державних, правоохоронних і спеціалізованих антикорупційних інституцій та інших суб'єктів. Встановлено, що, незважаючи на значну кількість наукових праць, присвячених різним аспектам протидії корупції, стан наукової розробленості кримінально-правової складової цієї проблематики не може вважатися вичерпним. Необхідність її подальшого дослідження посилилася після введення в Україні воєнного стану, оскільки корупційні прояви в сучасних умовах здатні негативно впливати не лише на ефективність публічного управління та економічні відносини, а й на обороноздатність держави, суспільну довіру та міжнародний авторитет України. У межах дослідження генезису законодавства про кримінальну відповідальність за корупційні кримінальні правопорушення встановлено, що криміналізація відповідних діянь історично розвивалася як один із правових засобів охорони публічної влади, належного управління, правосуддя та суспільної довіри до державних інституцій. Запропоновано періодизацію розвитку законодавства, яка охоплює чотири основні періоди: звичаєво-правовий (IX–XVI ст.); імперський (середина XVIII – початок XX ст.); радянський (початок XX ст. – 1991 р.); незалежний (з 1991 р. до теперішнього часу). Останній період додатково диференційовано на етапи 1991–1995 рр., 1996–2013 рр. та період із 2014 р. до теперішнього часу. Визначено, що сучасний етап характеризується істотною трансформацією кримінального та антикорупційного законодавства України під впливом європейської інтеграції та міжнародних антикорупційних стандартів, створенням спеціалізованих антикорупційних інституцій, розвитком законодавчої конструкції неправомірної вигоди, диференціацією кримінальної відповідальності за корупційні діяння та розширенням кола відповідних суб'єктів. Установлено поступовий перехід від фрагментарного кримінально-правового реагування на окремі прояви хабарництва та службових зловживань до формування комплексної моделі кримінально-правової протидії корупції. Під час виконання завдання щодо визначення поняття та змісту корупційного кримінального правопорушення проаналізовано його нормативні та доктринальні ознаки. Корупційне кримінальне правопорушення визначено як передбачене КК України суспільно небезпечне, кримінально протиправне, винне та, як правило, умисне діяння, що містить ознаки корупції, пов'язане з використанням службових повноважень чи пов'язаних із ними можливостей або з обіцянкою, пропозицією, наданням чи одержанням неправомірної вигоди та належить до законодавчо визначеного переліку відповідних кримінальних правопорушень. До визначальних ознак такого правопорушення віднесено суспільну небезпечність і кримінальну протиправність; наявність ознак корупції; зв'язок із неправомірною вигодою, службовими повноваженнями чи пов'язаними з ними можливостями; умисну форму вини; належність діяння до законодавчо визначеної системи корупційних кримінальних правопорушень.

2. In the dissertation, a comprehensive criminal-legal study of the theoretical, regulatory and law-enforcement principles of criminal-legal support for combating corruption in Ukraine was carried out. The work systematically analyzed the state of scientific development of the relevant issues, the genesis of legislation on criminal liability for corruption-related criminal offenses, their concepts, features, system and classification, the features of objective and subjective features of the main components of such offenses, and the problems of criminal-legal qualification. Special attention is paid to assessing the effectiveness of criminal-legal means of combating corruption, foreign experience and the possibilities of its adaptation to the national legal system, as well as Ukraine's participation in international mechanisms for combating corruption. During the study of the state of scientific development of the problems of criminal-legal counteraction to corruption, the scientific works of domestic and foreign scientists were systematized and it was proposed to divide them into two main groups. The first group includes criminal law studies devoted to the concept, signs and types of corruption criminal offenses, the grounds for their criminalization, the problems of qualification, differentiation of criminal liability and the application of criminal law means of counteraction. The second group consists of works of a criminological nature, which reveal the determinants of corruption crime, the characteristics of the personality of a corruption offender, mechanisms for preventing and combating corruption, the activities of state, law enforcement and specialized anti-corruption

institutions and other entities. It has been established that, despite the significant number of scientific works devoted to various aspects of combating corruption, the state of scientific development of the criminal law component of this issue cannot be considered exhaustive. The need for its further study has increased after the introduction of martial law in Ukraine, since corruption manifestations in modern conditions can negatively affect not only the efficiency of public administration and economic relations, but also the defense capability of the state, public trust and international authority of Ukraine. Within the framework of the study of the genesis of legislation on criminal liability for corruption criminal offenses, it has been established that the criminalization of relevant acts has historically developed as one of the legal means of protecting public authority, good governance, justice and public trust in state institutions. A periodization of the development of legislation is proposed, which covers four main periods: customary law (9th–16th centuries); imperial (mid-18th – early 20th centuries); Soviet (early 20th century – 1991); independent (from 1991 to the present). The last period is further differentiated into the stages of 1991–1995, 1996–2013 and the period from 2014 to the present. It is determined that the current stage is characterized by a significant transformation of the criminal and anti-corruption legislation of Ukraine under the influence of European integration and international anti-corruption standards, the creation of specialized anti-corruption institutions, the development of the legislative construction of illicit gain, the differentiation of criminal liability for corrupt acts and the expansion of the circle of relevant subjects. A gradual transition from a fragmentary criminal-legal response to individual manifestations of bribery and abuse of office to the formation of a comprehensive model of criminal-legal counteraction to corruption has been established. In the course of performing the task of defining the concept and content of a corruption criminal offense, its normative and doctrinal features have been analyzed. A corruption criminal offense is defined as a socially dangerous, criminally unlawful, guilty and, as a rule, intentional act provided for by the Criminal Code of Ukraine, containing signs of corruption, associated with the use of official powers or related opportunities or with the promise, offer, provision or receipt of an unlawful benefit and belongs to the list of relevant criminal offenses defined by law. The defining features of such an offense include social danger and criminal unlawfulness; the presence of signs of corruption; connection with an unlawful benefit, official powers or related opportunities; intentional form of guilt; belonging of the act to the legally defined system of corruption criminal offenses.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Зражевський О.В. Європейські стандарти кримінально-правової протидії корупції. Науковий вісник публічного та приватного права. 2025. Випуск 5. С. 241-246. <https://www.nvppp.in.ua/vip/2025/5/39.pdf>
- Zrazhevskiy O. Features of criminal law qualification of corruption offenses during war. Entrepreneurship, Economy and Law. 2024. № 5 (339). pp. 48-51. <https://pgp-journal.kiev.ua/archive/2024/5/10.pdf>
- Зражевський О. В. Поняття та зміст корупційних кримінальних правопорушень: сучасний стан кримінально-правового регулювання в Україні. Правові новели. 2023. № 21, т. 2. С. 221-227. URL: https://legalnovels.in.ua/journal/21-2_2023/33.pdf
- Зражевський О. В. Кримінально-правова характеристика корупції. Актуальні питання реформування кримінального законодавства в Україні в умовах воєнного стану: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. м. Ірпінь, 28 березня 2025 року. Державний податковий університет, 2025. С. 81-84. URL: <https://surl.li/dwvmop>

- Зражевський О. В. Щодо ефективності кримінально-правових засобів боротьби з корупцією в Україні. Актуальні проблеми кримінального права і процесу та шляхи їх вирішення: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ірпінь, 12 грудня 2025 р.). Кафедра кримінального права та процесу. Навчально-науковий інститут права. Державний податковий університет, м. Ірпінь. 2026. С. 247-249. URL: <https://surl.li/qrujce>
- Зражевський О. В., Вітюк Р. В. Кваліфікація порушення вимог законодавства про охорону праці, вчинене декількома особами. Юридична наука. 2020. №4. Т. 1. С. 5-13. URL: <https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/article/view/194/188>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лаговська Наталія Валеріївна

2. Nataliia V. Lahovska

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1732-2351

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнякова Тетяна Всеволодівна

2. Tetiana V. Korniakova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5993-0745

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рогатинська Ніна Зіновіївна

2. Nina Z. Rohatynska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0617-6114

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Чернецька Олена Василівна

2. Olena V. Chernetska

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8303-334X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлюх Ольга Анатоліївна

2. Olha A. Pavliukh

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7850-8977

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Колб Олександр Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Колб Олександр Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Грицюк Ігор Васильович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна